

# Jongens leren met elkaar werken in teamverband

**Generaal De Jonge tijdens "Spring drive":**

8 minuten leestijd

**De strijd tussen de eenheden van de Westeuropese verdedigingsalliantie (WEVA) en de troepen van het Groenlandblok is hevig. Langs het riviertje de Diemel het uiterste noordoosten van de Westduitse provincie Noordrijn-Westfalen worden zware artillerie-beschietingen uitgevoerd, terwijl pantserseenheden van het Groenlandblok het WEVA-gebied binnentrekken.**

De oefening „Spring drive" is begonnen. In het anders zo rustige landbouwgebied van noordoost-Westfalen in het oosten begrensd door de rivier, in het zuiden door de plaatsen Kas en Warburg, in het westen door het stadje Paderborn en in het noorden door Detmold en Hameln is het een drukte van belang. Terwijl de landerijen zich koesteren in de lentezon, zijn soldaten van de verbindingseenheden koortsachtig bezig met het aanleggen van nieuwe telefoonverbindingen nu de eigen troepen zich genoodzaakt zien om terug te trekken. Infanteristen graven zich in de keiharde kleigrond in, die bovendien nog vol zit met stenen. De vijandelijke druk wordt zo groot, dat de troepen zich genoodzaakt zien om terug te trekken naar de rivier de Diemel en daar opnieuw in stelling te gaan.

Gelukkig is het allemaal niet echt en is er slechts sprake van een oefening. De mannen van de elfde pantserinfanteriebrigade uit Schaarsbergen moeten laten zien wat ze kunnen. De twaalfde brigade, evenals de elfde brigade deel uitmakend van de roemruchte „Zeven december divisie", fungeert als aanvaller, terwijl de elfde brigade onder leiding van brigade-generaal A. C. de Jonge zich toelegt op het verdedigende gehucht.

## **Realistisch**

Het geheel is zo realistisch mogelijk opgezet. Berichten over een aantal grens-incidenten tussen de landen van het Groenlandblok en de WEVA gingen vooraf aan het begin van de oefening. De troepen van Blauwland, Witland en Oranjeland hebben zich op vrijwillige basis verbonden in de Westeuropese verdedigingsalliantie. "Een aanval op een van de alliantiepartners zal worden beschouwd als een aanval op allen", zo staat te lezen in een persbericht dat voorafgaande aan de oefening aan de soldaten werd verstrekt. De tegenpartij, het Groenlandblok, bestaat uit een aantal op dictatoriale wijze geregeerde landen, die zich zeer agressief opstellen. Een parallel met de huidige internationale politieke situatie dringt zich op, maar volgens insiders is dit slechts toeval. Het leger doet nu eenmaal niet aan politiek.

Nu is het dan zover. Na een aantal grensincidenten zijn de troepen van Groenland het WEVA-gebied binnen getrokken en vinden felle gevechten plaats.

Op het brigade hoofdkwartier heerst een koortsachtige drukte. Reserve-kapitein A. A. de Koning uit Bunnik buigt zich over de stafkaart en verdiept zich in het verloop van de operaties. Een wel wat andere taak dan zijn dagelijks werk als schoolhoofd op een lagere school in Bunnik. „We hadden hem nodig in onze staf, waar hij als hoofd operatiën een onmisbare functie vervult, zo verduidelijkt generaal De Jonge. Op school blijken ze het wel zolang alleen af te kunnen.

## **Envelop**

Intussen wordt op het bureau van „sectie twee" een envelop gedeponereerd. Buitgemaakt op de vijand. In de envelop blijken zich enkele stafkaarten te bevinden, alsmede een stuk geschreven tekst. Het geheel is volstrekt onleesbaar, maar verradt toch verdacht veel overeenkomst met een bepaalde, niet nader te omschrijven Oosteuropese taal.

Andere onderdelen van de Brigade-' staf houden zich bezig met onder andere het registreren van de posities van de deelnemende eenheden, het bijhouden van de verliezen aan manschappen en de luchtverdediging.

„De beweeglijkheid van de commando-post is ontzettend belangrijk. Door het intensieve radio-contact en de moderne opsporings- en peilingstechnieken kan de vijand ons vrij spoedig ontdekken. We zijn dan ook in staat om weer zeer snel te verdwijnen," zo verduidelijkt De Jonge desgevraagd.

Hoewel nog volop bezig, staat het nut van de oefening nu al vast. „Het samenspel tussen de verschillende legeronderdelen werpt duidelijk vruchten af. Normaal zijn onderdelen als artillerie, cavalerie, genie, verbindingdienst, geneeskundige troepen, enz. van elkaar gescheiden in de opleidingstijd. Nu leren de jongens met elkaar samen te werken in teamverband. Alleen daarmee staat het nut van de oefening al duidelijk vast", aldus De Jonge.

De oefening blijkt al lang van te voren gepland. In 1979 werden de eerste plannen al op papier gezet. Het is duidelijk dat de voorbereidingen veel tijd en inzet van het betrokken personeel vergen.

## **Opdrachten**

„Spring drive verloopt volgens een vastgesteld scenario, waar beide partijen zich aan hebben te houden. De aanvallende partij krijgt gerichte opdrachten van de oefenleiding en het gaat er dan om, te kijken hoe wij reageren. Voor de stafofficieren betekent dat een tactische gevechtstraining en. voor de mannen in het veld een praktische oefening omdat zij de beslissingen van hogerhand dienen uit te voeren.

Een belangrijk onderdeel van de NAVO-strategie is het vertragende gevecht. Langzaam terugtrekken voor de vijand, terwijl de vijandelijke opmars door het uitvoeren van gerichte tegenaanvallen zoveel mogelijk wordt vertraagd. Dit betekent tijdwinst, zodat broodnodige versterkingen door de andere NAVO-partners (met name de Verenigde Staten) kunnen worden aangevoerd", aldus De Jonge.

Tijdens deze oefening wordt samengewerkt met een aantal genisten van de Duitse Bundeswehr. De samenwerking verloopt zonder problemen. De Duitsers blijken goed te kunnen opschieten met „die Hollander". Het heuvelachtige landschap met zijn glooiende akkers en bossen wordt doorsneden door talrijke rivieren en beekjes, zodat er voor de genisten genoeg werk aan de winkel is. Sommige bruggetjes zijn niet bestand tegen het zware gewicht van de tanks en andere rupsvoertuigen, zodat er een brug naast geslagen moet worden. Uiteraard zijn aan alle bruggen (nep)springladingen bevestigd, want er mag er geen één in „vijandelijke handen" vallen.

### **Verveling**

Het is een dynamisch gebeuren, zo'n oefening. Toch blijkt de verveling bij de manschappen nogal eens toe te slaan. Vele eenheden zitten enkele kilometers achter het front en hebben met de directe strijd weinig te maken. Wachten luidt dan het parool, totdat het front zich verplaatst en het oprassen of verdedigen geblazen is. De tijd wordt gevuld met zonnen en het aanknopen van contacten met de plaatselijke bevolking, waarvan vooral de jeugd een grote nieuwsgierigheid aan de dag legt. Daarnaast wordt er veel „geritseld" uit de „ritselkist", waarin zich allerhande lekkernijen bevinden, die moeten dienen ter aanvulling van de dagelijkse voeding.

„Die verveling is gewoon niet altijd te voorkomen", zo verduidelijkt eerste luitenant Fiévez van het in het piepkleine plaatsje Bühne ingerichte perscentrum. „Het is nu eenmaal geen echte oorlog. Wel proberen plaatselijke commandanten door het organiseren van eigen kleine oefeningetjes de jongens wat bezig te houden, maar dat kun je natuurlijk niet altijd doen. Toch is het verloop van de oefening zo dat uiteindelijk iedereen zoveel mogelijk aan zijn trekken komt en bij de oefening betrokken wordt".

### **Bevoorrading**

Een belangrijk aspect bij een grote legeroefening als Spring drive is de bevoorrading door de BEVO(orradingscompagnie). Tijdens deze oefening bevinden zich zo'n tienduizend man in het veld, die allen van hun natje en droogje moeten worden voorzien. „Dat betekent naast de warme maaltijd zo'n vijfduizend broden per dag over de troep verdelen en duizenden liters thee en koffie", legt een „opper" (sergeantmajoor) van de BEVO uit.

Natuurlijk worden ook de gevechtsrantsoenen wel aangesproken, maar dit gebeurt slechts incidenteel. De warme hap en het brood worden zoveel mogelijk vers aangevoerd, alhoewel vooral in het begin van de oefening één en ander nogal eens op hongerlijden zou zijn uitgelopen, ware het niet dat de ritselfkist uitkomst bood. Desalniettemin is het een hele prestatie om

tienduizend jongens, die over een groot gebied verspreid in het veld liggen en zich bovendien voortdurend verplaatsen, van drank en voedsel te voorzien. Toch blijkt dit over het grote geheel genomen altijd te lukken.

Een ander belangrijk onderdeel van de brigade, dat tijdens de oefening getest wordt, is dat van de geneeskundige troepen. De bataljonshulpplaatsen vlak achter het front en de verbandplaatsen die meer in het achterland zijn gelegen, krijgen grote hoeveelheden (oefen)gewonden te verwerken. Sommigen worden ter plekke opgekalefaterd, terwijl de meer ernstig gewonden worden afgevoerd naar het ver achter het front gelegen doorvoerhospitaal, in afwachting van verder transport naar Nederland.

Daarnaast is dan ook nog een zogenaamde „Nonex“-verbandplaats ingericht. Hier worden echte gewonden en zieken opgevangen en behandeld. (Nonex = Non-exercise: geen oefening). Eén en ander wordt verzorgd door de 163e brigade geneeskundige compagnie uit Ermelo onder de bezielende leiding van kapitein Passchier. „Momenteel hebben we het gelukkig niet druk. Er liggen wat jongens met kleine dingen als maagklachten, een voetbalknietje ed. Krijgen we echte gewonden binnen, bijvoorbeeld door een auto-ongeval met een militair voertuig, dan sturen we ze direct door naar een burgerziekenhuis“.

Gelukkig zijn er in de „oorlog“ die nu gevoerd wordt totnutoe geen ernstig gewonden gevallen. De marechaussee staat op allé kruispunten gereed om het drukke militaire verkeer te regelen en zorgt bovendien voor de begeleiding van tanks en rupsvoertuigen.

## **Terugkeer**

Vandaag 23 mei keren alle militairen weer terug naar Nederland. Dat betekent voor de marechaussee een extra drukke dag. Het lijkt erop dat Spring drive geslaagd genoemd mag worden. „Übung macht den Meister“, zegt men in Duitsland, oftewel oefening baart kunst. Een kunst die hopelijk nooit in praktijk gebracht zal moeten worden.